

Päiväys: 21.9.2011

Edellinen päiväys: 1.6.2011

(*) koskee vain kemikaali-ilmoitusta

(**) täytetään joko 3.1 tai 3.2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste**

Kauppanimi / aineen nimi NATRIUMHYPOKLORIITTI 10%

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti Veden puhdistus ja desinfiointi

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot Toimittaja (valmistaja, maahantuoja, ainoa edustaja, jatkokäyttävä, jakelija)
Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)**SUOMEN ALLASLAITE OY**

Osoite Alasinkatu 1 – 3
 Postinumero ja -toimipaikka 40320 JYVÄSKYLÄ
 Puhelin 020 720 9292
 Sähköpostiosoite sal@suomenallaslaite.fi
 Y-tunnus (*) 0522611-3

1.4 Hätäpuhelinnumero

Myrkytystietokeskus, Tukholmankatu 17, 00270 HELSINKI, 09-4711

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

1272/2008 (CLP) H- ja R-lausekkeiden täydelliset tekstit kohdassa 16
 Met. Corr. 1, H290
 Skin Corr. 1B, H314
 Eye Dam. 1, H318
 STOT SE 3, H335
 Aquatic Acute 1, H400
 EUH031
 67/548/EEC – 1999/45/EC
 C; R31-34

2.2 Merkinnät

1272/2008 (CLP)
 GHS09 – GHS07 – GHS05

Vaaralausekkeet

H290 Voi syövyttää metalleja
 H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa
 H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä
 H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä
 H400 Erittäin myrkyllistä vesielioille
 EUH031 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa

Turvalausekkeet

P273 Vältettävä päästämistä ympäristöön
 P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta
 P303+P361+P353 Jos kemikaalia joutuu iholle: Riisu saastunut vaatetus välittömästi
 Huuhdo/suihkuta iho vedellä
 P403+P233 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna
 P501 Sisältö/astia toimitettava hävitettäväksi hyväksytyyn jätteenkäsittelylaitokseen
 P310 Ota välittömästi yhteys Myrkytystietokeskukseen tai lääkäriin

2.3	Muut vaarat
	Voimakkaasti emäksinen, hapettava aine. Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa. Muodostuva kloorikaasu ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

3.1	Aineet (**)
	EINECS 231-668-3
	CAS/EY- numero
	7681-52-9
	EINECS
	231-668-3
	Ainesosan nimi
	Natriumhypokloriitti
	Pitoisuus
	9 – 11 %
	Luokitus
	C; R34, R31, N; R50 Met. Corr. 1, H290 Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 Aquatic Acute 1, H400
	1310-73-2
	215-185-5
	Natriumhydroksidi
	1 – 2 %
	C; R35 Skin Corr. 1A, H314

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET

4.1	Ensiaputoimenpiteiden kuvaus
	Näytettävä tätä käyttöturvallisuustiedotetta hoitavalle lääkärille
4.1.2	Hengitys
	Siirrettävä raittiiseen ilmaan. Pidettävä levossa, lämpimässä, puoli-istuvassa asennossa. Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus ja jalkineet. Kutsu lääkäri välittömästi. Annettava happea tai tekohengitystä tarvittaessa.
4.1.3	Iho
	Roiskeet pestävä välittömästi runsaalla vedellä sekä riisuttava tahriintuneet vaatteet ja kengät.
4.1.4	Roiskeet silmiin
	Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan. Yhteydenotto erikoislääkariin, mikäli silmien ärsytys jatkuu.
4.1.5	Nieleminen
	Välittömästi huuhdeltava suu ja juotava runsaasti vettä. Yhteydenotto lääkäriin välittömästi. Vältettävä oksentamista mikäli mahdollista.
4.2	Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet
	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa
4.3	Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet
	Ota välittömästi yhteys Myrkytystietokeskukseen tai lääkäriin

KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET

5.1	Sammutusaineet
	Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä
5.2	Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat
	Tulipalossa voi muodostua myrkyllistä kloorikaasua
5.3	Palontorjuntaa koskevat ohjeet
	Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta

KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1	Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa
	Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. Ihmisten pääsy estettävä päästön/vuodon alueelle ja ihmiset pidettävä tuulen yläpuolella.
6.2	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet
	Vältettävä tuotteen pääsemistä maakerrokseen
6.3	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet
	Kootaan mekaanisesti talteen sopiviin ja asianmukaisesti merkittyihin säiliöihin hävittämistä varten. Lopuksi alue voidaan pestä runsaalla vedellä.

KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet
	Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta.

Käytettävä ainostaan tuotteen käsittelyyn suunniteltuja työvälineitä ja -laitteita.
 Ei saa sekoittaa happojen kanssa. Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa.
 Voi syövyttää metalleja. Vahingoittaa nahkaa ja tekstiilejä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytettävä kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Suojattava valolta.
 Säilytettävä suojassa lämmöltä ja sytytyslähteistä. Säilytettävä -10 - +20 °C lämpötilassa.
 Varastoitava vapaasti hengittävässä ja ehdottoman puhtaassa paikassa.
 Sopiva pakkausmateriaali: muovi (PE, PP, PVC), titaani jotkut lujitemuovit.
 Sopimaton pakkausmateriaali: metallit.
 Vältettävät materiaalit: hapot, nahka, tekstiilit, metallit, epäpuhtaudet, happamasti reagoivat aineet.
 Ei saa päästää ympäristöön.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Vedenkäsittelyssä huomioitava viranomais määräykset.

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

HTP-arvot

1310-73-2	Natriumhydroksidi	2 mg/m ³ (15 min)	
7681-52-9	Natriumhypokloriitti	0,5 ppm (8 h)	1 ppm (15 min)
		1,5 mg/m ³ (8 h)	2,9 mg/m ³ (15 min)

Muut raja-arvot

Kloori : välitön terveys- tai hengenvaara IDLH : 5 ppm; STEL: 0,5 ppm, 1,5 mg/m³

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset torjuntatoimenpiteet

Käytettävä henkilökohtaista suojaruustusta
 Varmistettava, että silmähuuhteluasemat ja hätäsuihkut sijaitsevat työpisteen lähellä.

Silmien tai kasvojen suojaus

Tiiviisti asettuvat suojalasit

Ihonsuojaus

Kemikaaleilta suojaava kokovartalopuku. Riisuttava tahriintunut vaatetus ja pestävä ne ennen seuraavaa käyttöä.

Käsien suojaus

Läpäisemättömät käsineet:

Butyylikumi, Kloropreeni, Nitrilikumi, Luonnonkumi Viton (R)

Läpimurtoaika > 480 min.

Jatkuvassa kontaktissa kemikaaliin suositellaan käytettäväksi vain puolet läpäisyajasta. Käsineet poistettava/vaihdettava välittömästi kun merkkejä kulumisesta tai läpäisemisestä ilmenee.

Hengityksensuojaus

Käytettävä sopivaa hengityslaitetta, mikäli ilmastointi on riittämätön, suodatintyyppi B2-P3.

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Ei saa päästää ympäristöön

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto	kellertävä neste
Haju	lievästi pistävä
pH	14
Sulamis- tai jäätymispiste	-6 °C (5 % liuos)
Kiehumispiste ja kiehumisalue	96 – 120 °C (1.013 hPa)
Höyrynpaine	20 hPa (20 °C)
Vesiliukoisuus	täysin liukeneva
Viskositeetti	2,6 – 4,2 mPas (20 °C), dynaaminen

Hapettavuus	hapettava
--------------------	-----------

9.2 Muut tiedot

Bulkkitiheys 1,155-1,185 kg/m³

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Pienikin korrosio voi aiheuttaa natriumhypokloriitin hajoamista

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Alhainen pH ja lämpötilan nousu hajottaa natriumhypokloriittia natriumkloraatiksi ja suolaksi. Epäpuhtaudet, kuten esim. metalli-ionit, hajottavat tuotteen suolaksi ja hapeksi.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Voi syövyttää metalleja

10.4 Vältettävät olosuhteet

Yli 20 °C lämpötilat, altistuminen valolle ja epäpuhtaudet. Hajoaa hitaasti itsestään muodostaen suolaa ja happea.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Hapot, nahka, tekstiilit, metallit, happamasti reagoivat aineet.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa; kloori, Cl₂

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

Natriumhypokloriitti, NaOCl:
LD50/suun kautta/rotta = 8200 mg/kg
LD50/suun kautta/hiiri = 5800 mg/kg
LD50/ihon kautta/kani => 10000 mg/kg

Natriumhydroksidi, NaOH:
LD50/suun kautta/rotta = 140-340 mg/kg
LD50/ihon kautta/kani = 1350 mg/kg
LD50/vatsaontelo/hiiri = 40 mg/kg

Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa
Vaurioittaa vakavasti silmiä
Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä

Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Tuote aiheuttaa silmien, ihon ja limakalvojen ärsytystä tai syöpymisvaurioita. Erytisen vaarallista silmille. Saattaa vahingoittaa silmän sidekalvoa ja sarveiskalvoa. Nieltynä aiheuttaa vakavia syöpymiä suuhun ja nieluun sekä ruokatorven ja mahalaukun läpisyöpymisvaaran. Oireina mm. voimakas kipu ja vakavissa tapauksissa tajuttomuus.

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Erittäin myrkyllistä vesieliöille
Natriumhypokloriitti (pitoisuus kloorina)
LC50/48t/kirjolohi = 0,07 mg/l
LC50/96t/mutu (Fathead minnows) = 0,22-5,9 mg/l
LC50/96t/Lepomis macrochirus (isoaurinkoahven)= 0,3-5,3 mg/l
LC50/96t/vesikirppu (Daphnia) = 2,1 mg/l
LC50/48t/vesikirppu (Daphnia) = 0,05-0,07 mg/l
EC50/48t/vesikirppu (Daphnia) = 0,2-2,6 mg/l

EC50/24t/levä (Phaeodactylum tricornutum): 0,6 mg/l

EC50/20t/viherlevä (Chlorella sp.): 0,6 mg/l

Natriumhydroksidi:

LC50/48t/vesikirppu (Daphnia) = 30-100 mg/l

LC50/96t/kirjolohi = 45,4 mg/l

LC50/96h/Gambusia affinis (moskiittokala): 125 mg/l

12.2	Pysyvyys ja hajoavuus
	Natriumhypokloriitti hajoaa joko suolaksi ja hapeksi tai natriumkloraatiksi ja suolaksi
12.3	Biokertyvyys
	Ei kerry
12.4	Liikkuvuus maaperässä
	Liukenee täysin veteen. Voi huuhtoutua pohjaveteen.
12.5	PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset
	Tietoa ei ole käytettävissä
12.6	Muut haitalliset vaikutukset
	Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöihin tai maaperään. Käyttäytyminen jätevedenpuhdistamoissa: LOEC/aktiiviliete. Hengityksen estäminen: 0,375 mg/L Valmisteen myrkyllisyys perustuu natriumhydroksidin alkaalisuuteen ja aktiivikloorin hapettavuuteen. Useimmille makean veden kalalajeille Ph 9:n ylitys on haitallista ja levät häviävät pH:n ylittäessä 8,5

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

13.1	Jätteiden käsittelymenetelmät
	Jätteet hävitettävä paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero
	1791
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi
	Hypokloriittiliuos
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka
	8
14.4	Pakkausryhmä
	II
14.5	Ympäristövaarat
	Ympäristölle vaarallinen Marine pollutant
14.6	Erityiset varoimet käyttäjälle
	Ei erityisohjeita
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti
	Ei erityisohjeita

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
	Ei erityisohjeita
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi
	Ei erityisohjeita

KOHTA 16: MUUT TIEDOT

Tietolähteet

Tuotteen valmistajan käyttöturvallisuustiedote 9.6.2011

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

R31 Kehittää myrkyllistä kaasua hapon kanssa

R34	Syövyttävää
H290	Voi syövyttää metalleja
H314	Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa
H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä
H335	Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä
H400	Erittäin myrkyllistä vesieliöille